Nr. 3. 25 Czerwca 1893. Rok IX.

Wychodzi w każdą niedzielę podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA na cały sezon kąpielowy wynosi:

w Krynicy . . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje 15 ct.

W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych 16 ct.

KRYNICA

PISMO

poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną przyjmuje Administracya pisma „Krynica“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po 8 centów, Administracya „Krynicy“, tudzież w Krakowie Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Biuro Redakcyi i Administracyi w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: Czerwiec. 25 **Niedziela** 5 po Św. Wilhelma i Łucyi. 26 Poniedziałek. Jana i Pawła braci mm. 27 Wtorek. Władysława króla w. 28 Środa. Wigilia. Leona papieża. 29 **Czwartek.** Piotra i Pawła ap. 30 Piątek. Emilii i Lucyny mm. Lipiec. 1 Sobota. Teobalda o. w. i Aarona. — Wschód słońca: 25/6 3.33. 1/7 3.37. — Zachód słońca: 25/6 7.51. 1/7 7.51.

SPRAWOZDANIE
C. K. ZAKŁADU ZDROJOWEGO w KRYNICY
za sezon roku 1892.

(Dokończenie).

„Zwalczywszy trudności w dostaniu mleka i chleba do naszej rannej herbaty, bo tu żadnej publicznej restauracyi niema, a przekonawszy się naocznie, iż nasze dotychczasowe pomieszkanie w tak zwanej tu Kamienicy *(Steinhaus)*, pomimo swego okropnego stanu, jest przecież lepsze od innych tutejszych pomieszkań, zażądaliśmy dla nas kąpieli mineralnej. Ale jakież nasze rozczarowanie, gdy nam za najlepszą wskazano łazienkę stęchłą, nader wilgotną, o dwóch drewnianych wannach, bez żadnego umeblowania, o drzwiach i oknie do najwyższego stopnia uszkodzonych, a więc arcyprzewiewną, a do tego mętną (jak chłopski barszcz) wodę mineralną, którą posługacze w cebrach do pojedynczej wanny naznosili. Rur bowiem, wodę mineralną w łazienkach rozprowadzać winnych, wcale tu niema, o oznaczeniu stopnia ciepłoty kąpieli, o możności modyfikowania jej ciepłoty wodą zimną lub gorącą, o dzwonku w łazience, lub o najnieodzowniejszem tejże umeblowaniu, ani mowy, to wcale tutaj nieznane lub za niepotrzebny wymysł poczytane.

Resztę przedpołudniowego czasu po kąpieli poświęciliśmy na obejrzenie tutejszego Zakładu. Boże! cóż to za nędza, cóż za zaniedbanie, cóż za niechlujstwo! Prawie wszystkie nad budynkami dachy i ich kominy w najopłakańszym stanie; wszędzie brakuje szyb w oknach, nawet wielu drzwi, a nawet futryn w budynkach nie dostaje.

Tuż przy Zakładzie stoi obszerny, murowany budynek zwany „*Comissionshaus*“, po którego izbach i komorach, po jego stajni i wozowni, jak po rozwalinach dawnych zamczysk, najswobodniej przechadzać się można, bo tu ani jednych drzwi, ani okien niema. Na wielkiej sali jadalnej w budynku restauracyjnym, sierpem trawę ze szpar podłogi wyrastającą, zżynaćby można. Wszędzie poza budynkami ogromne kałuże i mefityczna woń z walących się wychodków, a stosy wszelkiego rodzaju gnoju i nieczystości.

Niema tu wcale żadnej publicznej traktyerni, niema nawet przekupki bodaj z chlebem lub z bułkami, niema sklepiku do sprzedaży nawet najpierwszych do życia potrzeb.

Ani mowy o lekarzu zdrojowym i o aptece, to wszystko tutaj nie istnieje. Niema tutaj stacyi pocztowej, aby przeto list otrzymać lub odesłać, koniecznie do Nowego Sącza, o 4 mile stąd odległego, udać się o to potrzeba.

Obecne towarzystwo kąpielowe składa się z 7 chrześcian i liczniejszej nieco ilości ubogich starozakonnych, a skromna ta drużyna opędza potrzeby do życia własnym przemysłem i zapasami, które z sobą przywiozła, albo poprzestawać musi na tem, co uboga ruska wieś (Krynica) produkuje, t. j. kartofle i mleko, lub co Opatrzność ześle, jeżeli przedsiębiorczy przemysł przekupnia lub baby ze Sącza, raz na tydzień, cokolwiek na sprzedaż tutaj przyniesie.

Wobec takich warunków pomieszczenia i życia, a raczej wobec takich niewygód i niemożności zaspokojenia potrzeb do egzystencyi, a cóż dopiero do kuracyi potrzebnych, postanowiliśmy z moim towarzyszem szukać przytułku u Jmści księdza proboszcza tutejszego, ale niestety młode jego, bo dopiero od kilku miesięcy tu przebywanie, nie zaopatrzyło jego gospodarstwa, aby toż mogło nas dwóch, naszego służącego i nasze konie (nawet za wynagrodzeniem) przez kilka tygodni utrzymać. Poczęstował on nas na razie skromnym obiadem, ale od naszej propozycyi pozostania za pieniądze u niego stanowczo się wymówił.

To też nie pozostaje nam nic innego, jak najrychlej od chwili naszego tu przyjazdu Krynicę opuścić, a zatem za cztery dni ujrzę Cię i uściskam, a opowiem resztę, z góry zalecając Ci, abyś do kąpieli w Krynicy nie przyjeżdżał jeżeli ze sobą nie weźmiesz wszystkiego, co tylko do pomieszkania i do życia potrzeba, nie zapominając o lekarzu i o aptece, a nawet i o osobach bezpieczeństwa i twej całości strzedz tu mających.

Twój
Leon.

P. S. Wyrzekałem na Szczawnicę, ale zakosztowawszy niewygód w Krynicy, tamta rajem mi się teraz wydaje“.

Smutny to zaiste obraz zdrojowiska, istniejącego już 56 lat, z czego 49 lat w administracyi ówczesnego centralistycznego, austryackiego rządu! A przecież natura wyposażyła Krynicę tak wyjątkowo szczodrą dłonią, że choćby w początku nieznaczne ulepszenia zrobione ku wygodzie chorych, tutaj przybywających, wystarczyłyby, aby w dwójnasób zwiększyć frekwencyę. Widzimy to ze Sprawozdania Dra L. Żuławskiego, przedłożonego władzom za sezon roku 1853. Gdy w r. 1849 frekwencya gości kąpielowych w Krynicy wynosiła 60 osób przez cały sezon, to w roku 1853 wzmogła się już do 218, chociaż, wnosząc ze sprawozdania Dra Żuławskiego, Zarząd zdrojowy musiał w ciągu tego czasu wprowadzić chyba tylko bardzo nieznaczne ulepszenia, jeżeli Dr. Żuławski w swojem sprawozdaniu objawia tak skromne życzenie nowych ulepszeń na następny sezon kąpielowy, jak np., aby wodę mineralną ze źródła i z kotłów sprowadzano do łazienek i wanien rurami, zaś zaniechano dotąd praktykowanego sposobu noszenia wody w konewkach; aby przed rozpoczęciem sezonu zawsze myto podłogi w pokojach gościnnych i aby się postarano, by we wszystkich pokojach były łóżka i całe stołki itp.; aby dalej sprawiono parę luster, gdyż Zakład zdrojowy nie posiada ani jednego, i wreszcie, aby wydano polecenie, żeby poczta z Krynicy do Nowego Sącza przychodziła i odchodziła dwa razy na tydzień, nie zaś, jak dotąd, raz na tydzień! Niestety jednak i na te tak skromne ulepszenia Krynica czekać musiała lat parę.

Nowa epoka zaś obecnego rozwoju Krynicy datuje się dopiero od r. 1857, gdy za staraniem prof. Dietla, władze administrujące zdrojowiskiem przyszły wreszcie do przekonania, że Krynica ma świetne warunki bytu i wymaga tylko chętnej ręki, którąby ją, nie tak jak dotąd, istnie tylko po macoszemu traktowała. W miarę też rok rocznie wprowadzanych od tego czasu koniecznych ulepszeń w Zakładzie i reform w Zarządzie zdrojowym frekwencya się szybko wzmagała. I tak, gdy w roku 1857 bawiło w Krynicy 760 osób, to w roku 1867 już 1,544, w dziesięć lat zaś później w r. 1877 osób 2,284, w r. 1887 zaś już 3,180, a w ciągu trzech lat ostatnich wreszcie frekwencya przekroczyła już cztery tysiące [1]). Bo też począwszy od roku 1857 administracya rządowa systematycznie starała się o podniesienie Zakładu zdrojowego w Krynicy. Widocznem to zaś szczególniej jest od czasu, gdy idea centralistyczno-niemiecka upadła wreszcie w Wiedniu, a Rząd, który po niej spuściznę objął, rozpoczął wszystkie prowincye, bez względu na narodowość, jednakowo traktować, starając się o ich prawidłowy rozwój i dobrobyt.

W ciągu więc ostatniego dwudziestopięciolecia otworzono najprzód w r. 1867 Łazienki mineralne, ogrzewane metodą Schwartza, zbudowane przez znanego architektę rządowego śp. Księżarskiego, wzorowo urządzone pod względem balneotechnicznym; dalej w r. 1881 zbudowano osobne Łazienki hydropatyczne, w r. 1884 otworzono Zakład hydropatyczny, wreszcie w r. 1889 ukończono budowę i otwarto wspaniały Dworzec zdrojowy.

Spodziewać się należy, że za temi znakomitemi ulepszeniani pójdą wkrótce inne nader ważne, jak zamierzona już na rok przyszły asanacya całego Zakładu zdrojowego, zaprowadzenie wodociągów z wodą znakomitą, sprowadzoną z obfitych źródeł karpackich, zbudowanie wzorowych Łazienek borowinowych według najnowszych wymagań balneotechniki, wraz z odpowiedniem usuwaniem zużytej borowiny itd., tak, że jest wszelka nadzieja, iż w niedalekiej przyszłości staraniem obecnego Rządu, Krynica nietylko dorówna urządzeniami i komfortem pierwszorzędnym zdrojowiskom zachodniej Europy, ale nawet pod niejednym względem prześcignąć je zdoła.

[1]) Bliższe szczegóły i daty znaleźć można w dziełku Dra Kopffa: *Zakład zdrojowo-kąpielowy w Krynicy*, wydanem w Krakowie r. 1891.

Drobne wiadomości.

Szczawnica, d. 15 czerwca 1893.

Pora zdrojowa jest już w pełnym rozwoju; po długotrwałych w całym kraju deszczach, zawitała od wczoraj piękna pogoda, to też goście zdrojowi, których liczba do dnia dzisiejszego dochodzi do 150 osób, używają świeżego powietrza, przysłuchując się dźwiękom muzyki zdrojowej, codziennie zrana i popołudniu po parę godzin grywającej, od lat kilku pod kierunkiem p. Hausmana, znanego kapelmistrza orkiestry weteranów we Lwowie.

Zakład urządzony na przyjęcie gości, zamówienia na mieszkania dość licznie nadchodzą; liczba osób byłaby znacznie większą, lecz wiele osób, w przejeździe do Szczawnicy, zatrzymało się w Krakowie i pozostało tamże dla wzięcia udziału w pogrzebie Lirnika mazowieckiego, Teofila Lenartowicza, którego zwłoki spocząć mają na Skałce w grobie zasłużonych krajowi rodaków.

Obecny dyrektor Zakładu, p. Feliks Wiśniewski, znany publiczności odwiedzającej zdrojowiska krajowe, jako długoletni kierownik Zakładu zdrojowego w Iwoniczu, który podczas jego zarządu podniósł się znakomicie; wziąwszy obecnie Zakład szczawnicki w dzierżawę na lat ośmnaście, krząta się i pracuje, aby Zakład, obecnie pod jego kierunkiem zostający, rozwijał się należycie, oraz ile możności czynił zadość słusznym wymaganiom i życzeniom gości, szukających w Szczawnicy pokrzepienia sił i zdrowia oraz rozrywki. Wymienimy tutaj to, co od czasu objęcia Zakładu przez p. Wiśniewskiego, dotychczas zrobiono:

Dworzec gościnny, który przed kilku laty wybudowany, nie był należycie wykończonym, uzupełniono przez wybudowanie od strony południowej obszernej werandy, która, wraz z przyległą salą przyozdobioną w zwierciadła i obrazy, stanowi czytelnię zakładową, a zarazem klub górnego Zakładu. Sala ta zostanie zaopatrzoną w koncertowe fortepiano Bösendorfera, do bezpłatnego użytku gości podczas zebrań wieczornych i wieczorków muzykalnych amatorskich, w sali tej urządzanych. Obok sali balowej urządzono gabinety: jeden dla dam, drugi do palenia cygar i papierosów dla panów, którym przyjemność ta w sali czytelni nie jest dozwoloną. Salę czytelni połączono telefonem z biurem Zarządu i restauracyą zakładową; z drugiej zaś strony żentyczarnia znajdująca się przy zdrojach Józefiny i Stefana została połączoną ze zdrojem Magdaleny i domem p. Szameita, dostarczającego żętycy, mleka, kefiru, oraz wód lekarskich zamiejscowych. Tym sposobem umożliwiono gościom zdrojowym porozumiewanie się z odpowiednimi zarządami w sprawach najważniejszych. W kilku domach urządzono waterklosety z dołu cementowane. Mieszkania zakładowe zaopatrzono w dogodniejsze meble i sprzęty, a dawne odnowiono. W domach, noszących nazwy: Horwatówka (dziś Willa Marya) i Brata, obszerne sale, niedogodne dla gości, rozdzielono na kilka mniejszych pokoi.

Obok domu zwanego „Na Skałce" wystawiono budynek mieszczący jatki rzeźnicze zakładowe, aby w ten sposób znieść monopol i wywołać konkurencyę.

Chodnik dla pieszych, prowadzący z Miedziusia, przedłużono koło Hotelu Polskiego i dalej aż do zdrojów Waleryi, tak, że obecnie goście z Miedziusia mogą dojść do

Zakładu górnego, bez potrzeby schodzenia na drogę, po której jadą wózki do Zakładu.

Willę Wereszczyńskiego połączono z parkiem ścieżką, dla ominięcia skrętu koło willi p. Zielonki.

Uregulowano dopływ wody pod Bryjarką, oraz część rur dawnych doprowadzających wodę do wodotrysku zastąpiono nowemi o szerszej średnicy, przez co zwiększono dopływ wody do wodotrysku na placu Dietla zwanym rynkiem szczawnickim, podwyższono wytrysk, a przez założenie hydrautów, zrobiono możliwem skrapianie placu Dietla, a w razie pożaru ma się wodę do zlewania pobliskich budynków.

W parku obok Dworca gościnnego założono plac do gry w krokieta, urządzono kręgielnię sznurkową i słupy ze sznurami do ćwiczeń gimnastycznych dla młodzieży; wkrótce zaś ma być urządzoną dla starszych gra, dziś w powszechnem użyciu będąca, pod nazwą „Laev".

Założono straż ochotniczą ogniową, której przewodniczącym został wybrany p. Feliks Wiśniewski, naczelnikiem straży p. Żochowski, dyrektor zakładu na Miedziusiu, a zastępcą naczelnika p. Wieczorkowski.

Obecny dyrektor i dzierżawca Zakładu stara się o zaprowadzenie na miejscu, na mocy statutu przed kilku laty uchwalonego, filii pienińskiej Towarzystwa tatrzańskiego, któraby objęła kierunek wycieczek w Pieniny oraz flisu na Dunajcu. Wreszcie zaprowadza się budowę schroniska w Pieninach, założenie muzeum pienińskiego i t. p. Inne roboty zamierzone, dla krótkości czasu, musiano odłożyć na później; wspomnieć jednak musimy, że jest wszelka nadzieja, iż wysoki Wydział krajowy, dbały o dobro i rozwój naszych zdrojowisk, wkrótce, a może jeszcze w roku bieżącym, zbuduje stały most na Potoku Ruskim, zwanym pospolicie Grajcarkiem, w miejsce drewnianej ławy, prowadzącej w Pieniny, którą za każdym wylewem woda rujnuje, a następnie zamierza rozszerzyć drogę w Pieninach prowadzącą do Potoku Leśnego. *Dr. Władysław Ściborowski.*

Wykaz wydanych kąpieli i procedur hydropatycznych w c. k. Zakładzie zdrojowym w Krynicy od otwarcia sezonu do włącznie 18 Czerwca 1893 r., a mianowicie:

Mineralnych I klasa	263
„ II klasa	847
Borowinowych I klasa	32
„ II klasa	257
Procedur hydropatycznych	573
Igliwia litrów	36
Okładów borowinowych	7

Z tego wpłynęło do kasy:

a) Za kąpiele mineralne i borowinowe	1118 złr.	74 ct.
b) Za procedury hydropatyczne	205 „	12 „
Razem	1323 „	86 „

Skład nowej Komisyi klimatycznej w Zakopanom. Delegat c. k. Namiestnictwa i przewodniczący: Hr. Czarkowski-Golejewski, c. k. starosta z Nowego Targu. Delegat Wydziału krajowego: Dr. Chramiec. Naczelnik gminy zakopiańskiej: Schworm. Delegat Towarzystwa tatrzańskiego: Ks. Sobierajski. Delegat właścicieli wil: Maciej Gąsienica. Delegat gości: Dr. Florkiewicz. Delegat właścicieli zakładów leczniczych: Dr. Piasecki.

Deputacya Sejmu do Cesarza w sprawie sporu granicznego w Tatrach o Morskie Oko, przyjętą ma zostać niebawem przez Cesarza. Członek deputacyi, marszałek Sanguszko przygotował treściwy memoryał dla Cesarza, w którym to memoryale geneza sporu o Morskie Oko przedstawioną jest wyczerpująco. Memoryał ten doręczony będzie Cesarzowi na pewien czas wcześniej przed przyjęciem deputacyi. Do deputacyi wybrał Sejm marszałka ks. Sanguszkę, metropolitę Sembratowicza, ks. Jerzego Czartoryskiego, hr. Jana Tarnowskiego i jednego członka Wydziału krajowego.

Kolej Tatrzańska. Według urzędowej *Wiener Zeitung* nadało Ministerstwo handlu posłowi do Rady państwa Drowi Karolowi Lewakowskiemu we Lwowie na przeciąg jednego roku koncesyę na przeprowadzenie robót wstępnych około budowy kolei lokalnej o normalnym torze z Chabówki w kierunku południowym przez Nowy Targ do Zakopanego oraz z Nowego Targu w kierunku wschodnim przez Szczawnicę do Starego Sącza. Taką samą koncesyę lecz już nieco później otrzymali inżynierowie krakowscy pp. E. Uderski i F. Rybak.

Jestto, o ile nam wiadomo, już trzeci projekt kolei tatrzańskiej. Pierwszy projekt powstał około r. 1860, a głównym jego inicyatorem był ówczesny kapitalista krakowski Kirchmayer. Kolej ta miała prowadzić z Krakowa w kierunku południowym przez Nowy Targ na Węgry. Trudności finansowe przeszkodziły jednak wykonaniu tego zamiaru. Drugi projekt powstał około roku 1870. Budowę przeprowadzić miała praska *Montan-Gesellschaft.* Atoli i temu projektowi nie sprzyjało szczęście. Pamiętny krach pogrzebał wiele projektów, a z nimi i kolej tatrzańską.

W Zakopanem bawiło w czasie ubiegłego lata ogółem 3315 gości (nie licząc przejezdnych i turystów), a mianowicie było: z Galicyi 1750, z Rosyi 1279, z W. Ks. Poznańskiego 88, z innych krajów 218 osób.

Do konkursu na lekarza Stacyi klimatycznej w Zakopanem zgłosiło się ośmiu kandydatów; na wniosek podkomisyi złożonej z Drów Chramca, Florkiewicza i Piaseckiego, komisya wybrała jednogłośnie lekarzem Stacyi klimatycznej Dra Kaźmierza Smorągiewicza.

Leczenie raka. Dr. Paczew, jeden z najbardziej wziętych lekarzy w Moskwie, wynalazł podobno nowy środek leczenia raka i zamierza przedstawić go paryskiej akademii medycznej. Utrzymuje on, że środkiem swym wyleczył zupełnie dwie kobiety, które miały raka w piersi i napróżno szukały ulgi u najsławniejszych lekarzy paryskich i berlińskich. Środek wynaleziony przez Dra Paczewa jest niesłychanie prosty, Dr. Paczew nie ordynuje bowiem chorym na raka nic więcej prócz siarczanych kąpieli parowych. W kąpieli takiej musi chory spędzać co dzień dwie godziny. W kilku wypadkach miał Dr. Paczew już po dziesięciu dniach skonstatować zupełne wyleczenie. *(Przegląd).*

Radykalny środek przeciw dyfteryi wprowadził zarząd miasta Binton (Jowa) w Ameryce północnej. Powzięto mianowicie uchwałę, że wszystkie domy, w których umarł ktoś na dyfteryę, należy wraz ze sprzętami itd. spalić. Sposób zapobiegawczy wcale energiczny.

Pociągi osobowe Kolei żelaznej państwowej:

Przychodzą do stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **7** minut **40** rano. (Od 1 Lipca do 31 Sierpnia włącznie).
2) O godz. **10** minut **46** przed południem.
3) O godz. **1** minut **44** po południu. (Od 25 Czerwca do 15 września włącznie).
4) O godz. **6** minut **30** w wieczór.

Odchodzą ze stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **6** minut **39** rano.
2) O godz. **2** minut **34** po południu.
3) O godz. **5** minut **31** po południu. (Od 25 Czerwca do 15 Września włącznie).
4) O godz. **8** minut **5** w wieczór. (Od 1 Lipca do 31 Sierpnia wł.).

Poczta listowa i przesyłkowa odchodzi z Krynicy:

1) O godz. **5** m. **20** rano w kierunku Tarnowa, Lwowa, Krakowa.
2) O godz. **9** m. **20** rano w kierunku Węgier.
3) O godz. **12** m. **20** po południu w kierunku Nowego Sącza, Lwowa, Zagórza, Krakowa.
4) O godz. **4** m. **10** po południu w kierunku Węgier, Krakowa, Lwowa przez Tarnów.
5) O godz. **6** m. **40** w wieczór w kierunku Tarnowa, Lwowa i Krakowa.

Listy wybierają się ze skrzynek:

ad 1) o godz. **9** w wieczór; ad 2) o godz. **8** rano; ad 3) o godz. **11·30** przed południem; ad 4) o godz. **3** po południu; ad 5) o godz. **5·30** po południu.

Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej w Krynicy.

12 czerwca (poniedziałek) godzina 7 rano, barometr linie paryskie 316·2, termometr C. 15·0; godz. 2 popoł. 18·8; godz. 9 wieczór 13·8; zachmurzenie, cisza.

13 czerwca (wtorek) godz. 7 rano, barom. 316·0, term. 17·5; godz. 2 popoł. 20·0; godzina 9 wieczór 15·0; poł. zachmurzenie, wiatr słaby.

14 czerwca (środa) godz. 7 rano, barom. 316·2, term. 17·5; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wieczór 15·0; zachmurzenie całe, wiatr słaby, deszcz od 3 do 6 wieczór.

15 czerwca (czwartek) godz. 7 rano, barom. 315·8, term. 16·2; godz. 2 popoł. 20·0; godz. 9 wieczór 13·8; pół zachmurzenie, wiatr słaby.

16 czerwca (piątek) godz. 7 rano, barometr 316·4, term. 16·2; godz. 2 popoł. 20·0; godz. 9 wiecz. 15·0, pół zachmurzenie, wiatr słaby.

17 czerwca (sobota) godz. 7 rano, barometr 317·4, termometr 17·5; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wieczór 17·5; małe zachmurzenie, wiatr trochę silniejszy.

18 czerwca (niedziela) godzina 7 rano, barometr 317·4, termometr 20·0; godz. 2 popoł. 23·8; zachmurzenie duże, wiatr silniejszy.

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. **3** złr., za muzykę **3** złr. — Taksa kuracyjna II. kl. **1** złr. **50** ct., za muzykę **1** złr. **50** ct. — Lekarze i ich żony, nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 Maja do 1 Lipca i od 1 Września do 30 Września.

Ceny kąpiel:

	Od godz. 6 rano do 2 popołudn.		Od godz. 4 do godz. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct.
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana, dla dorosłych Klasa I.	—	90	—	90
" " " II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych.				
Kąpiel żelazna borowinowa Klasa I.	1	60	1	60
" " " " II.	1	30	1	10
" " " dla dzieci	—	80	—	70
" " " na nogi	—	—	—	30
" " " na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna Klasa I.	—	60	—	50
" " " II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Dwa litry odwaru igliwiowego	—	10	—	10
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
" " ręcznika	—	6	—	6

Uwaga. Ceny kąpiel w Maju, Czerwcu i Wrześniu są zniżone o 20%

Lekarze ordynujący. Rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami". — **Dr. H. Ebers** w Zakładzie hydropatycznym. — Prywatni: **Dr. Z. Ashkenazy** pod „Rybą". — **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem". — **Dr. M. Cercha** „pod Szwajcarem". — **Dr. L. Glücksmann** w budynku posądowym. — **Dr. A. Lorentski** „pod Litwinką". — **Dr. F. Michalik** w „Willi Białej Róży". — **Dr. Roth** w „Willi Tatrzańskiej". — **Dr. B. Skórczewski** w „Witołdówce". — Lekarz gminny **Dr. F. Kmietowicz** w domu „pod Kosynierem". — **Dr. Waligórski** w Łazienkach borowinowych. — **Dr. K. Czarnocki**, dentysta w „Willi Tatrzańskiej".

Apteka w domu „pod Krakusem".

C. k. Zarząd zdrojowy i **c. k. Komisya zdrojowa** w Łazienkach min.

C. k. Komisarz zdrojowy w domu pod „Orłem".

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem".

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele: A)*** Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, tj rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni 7, I. klasy dziennie à **1** złr., kosztuje **7** złr., II. kl. dziennie po **75** ct., kosztuje **5** złr. **25** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl. dziennie **1** złr. kosztuje **6** złr., II. kl. po **75** ct. dziennie **4** złr. **50** ct. *B)* Bilet na kompletne procedury t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni I. kl. dziennie à **80** ct., kosztuje **5** złr. **60** ct., II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **4** złr. **55** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po **80** ct., kosztuje **4** złr. **80** ct. II. klasy po **65** cent. dziennie, kosztuje **3** złr. **90** ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. klasy **60** ct.; II. kl. **50** ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia **40** ct. 1 raz dnia **25** ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło **10** ct., za 1 ręcznik **6** ct., za 1 koc wełniany **20** ct.

Uwaga. Ceny procedur hydropatycznych są także w czasie od 15 Maja do końca Czerwca i od 1 Września do końca sezonu o 20% zniżone. O bilety na procedury i bieliznę zgłaszać się należy do kasy w Zakładzie hydropatycznym. Każdemu Gościowi, bez różnicy, przysłuża za okazaniem biletu w godzinach kąpielowych tj. od 6 zrana do 2 popołudniu, tudzież od godziny 2 do 6 wieczór bezwarunkowo wolny wstęp do Zakładu hydropatycznego, a służba zakładowa obowiązaną jest każdego gościa, bez różnicy, obsłużyć w miarę żądania tegoż, w tym porządku, w którym się do zużytkowania procedur zgłosił.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon **1** złr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło **1** złr., 2 dzieła **2** złr. — Kaucya 5 złr.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od **50** ct. do **2** złr. dziennie za pokój. Ceny pomieszkań w domach rządowych od 15 Maja do 30 Czerwca i od 1 Września do 30 Września zniżone o 20%. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielka ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów w dworcu kolejowym w Muszynie.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym". *b)* Prywatne: „pod Trzema Różami", „pod Dębem", „w Willi Ułana", „pod 3-ma Koronami" (izraelicka)

Mleczarnia M. Komunickiej „pod Rybą".

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie Cena po **1** złr. **50** ct. do **3** złr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

III. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 12 do 18 Czerwca 1893.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
145	Dworak Amalia, żona obywatela	z Wadowic	u Warnickiego	1
146	Antoniak Stanisława, szwaczka	z Bochni	Budynek posądowy	1
147	Weisberg Sara, wyrobnica	ze Śniatyna	pod Gołębiami	1
148	Geline Freide, kupcowa	z Lachowic gub. mińska	" "	1
149	Pollak Rudolf, c. k. komisarz skarbu, z żoną	ze Lwowa	" Gwiazdą	2
150	Durkot Julian, kapłan obrządku gr.-kat., z żoną	z Twiedzy	" Góralem	2
151	Salawa Albina, żona komisarza skarbowego	z Oświęcimia	" Jarząbkiem	1
152	Chelińska Salomea, obywatelka	z Krakowa	" Litwinką	1
153	Mikosz Marya, żona kierownika kopalni nafty	z Harklowy	" Pogonią	1
154	Filipowski Juliusz, właściciel dóbr, z żoną	z Bar	u Dra Ebersa	2
155	Podhorska Marya, obywatelka, z córką i boną panną Orem	z Lipki gub. kijowska	w Zakładzie dyetet.	3
156	Gudman Cwelit, żona rabina	z Wiśnicza	u Józefa Berman	1
157	Kisielewska Regina, obywatelka, z siostrą Maryą	z Olszowka (Król. pol.)	w Zakładzie dyetet.	2
158	Grilihes A., żona kupca	z Warszawy	pod Turkiem	1
159	Kohn Marim, żona kupca	z Łodzi (Król. pol.)	u Abrahama Müllera	1
160	Juwilie Fani, kupcowa, z 3-letnim chłopcem i służbą	z Krakowa	pod Gołębiami	4

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
161	Ładyżyńska Melania, żona gr.-kat. proboszcza	z Boresza	pod Zamkiem	1
162	Kośnierska Marya, pocztmistrzyni	ze Szkła	Willa 3. Róż	1
163	Kamieńska Józefina, żona inżyniera, z córką Józefiną, i Jadwigą Bukaty	z Kijowa	„ Tatrzańska	1
164	Hr. Dzieduszycka Julia, żona starszego radcy skarbowego	z Sambora	„ „	1
165	Reizel Małke, zona mącarza	z Bełzca	pod Księżycem	1
166	Krótczyński Tadeusz, dzierżawca dóbr	z Lisi góry	u Dra Ebersa	1
167	Cofalka Marta, żona inżyniera	z Jaworznia	Willa 3. Róż	1
168	Pfefer Nuchim, kupcowa	z Sokala	pod Łososiem	1
169	Szaniawski Jan, dzierżawca dóbr	z Podola rosyjskiego	u Dra Ebersa	1
170	Herzog Naftuli, felczer	z Podgórza	Hotel Vogla	1
171	Westreich Józef, cand. jur.	z Tarnowa	pod Opatrznością	1
172	Mantel Hudes, żona fiakra	z Rzeszowa	Hotel Vogla	1
173	Biberman Beile, kupcowa	z Krzemieńca (w Rosyi)	Dom propinacyjny	1
174	Zilber Rosa, kupcowa	z Brodów	„ „	1
175	Wilgot Berta, kupcowa	z Bolechowa	„ „	1
176	Braf Sprynce, kupcowa	z Radziwiłowa	„ „	1
177	Aberweger Alter, kupiec	z Zaleszczyk	„ „	1
178	Gerlech Ryfka, wyrobnica	z Frysztaka	u Berla Nadla	1
179	Gries Zofia, wyrobnica	z Bolesławia	„ „ „	1
180	Neuman Feige, żona szczeciniarza	z Wiśnicza	„ „ „	1
181	Sonensschein Ryfke, handlarka jajami	z Kolbuszowy	„ „ „	1
182	Gartenberg Dwoire, handlarka	z Dyczowa	„ „ „	1
183	Słomnicki Ludwik, właściciel dóbr	z Kamyczowa (Król. pol.)	Willa 3. Róż	1
184	Cohn P., kupiec z synem	z Warszawy	„ Janiny	2
185	Zand Wilhelm, buchalter	z Łodzi (Król. pol.)	„ „	1
186	Spingarn Frimet, krawaciarka	z Krakowa	pod Księżycem	1
187	Schmidel Piotr, gospodarz	z Ropy	u Pietruszewskiej	1
188	Gottlieb Ester, kupcowa	z Brzowa	pod Węgrem	1
189	Lipman Chane, kupcowa	z Rymanowa	„ „	1
190	Margulies Ester, kupcowa	„ „	„ „	1
191	Schindel Roth, kupcowa	ze Starego miasta	„ „	1
192	Askenażie Mojżesz, kupiec	z Lubaczowa	„ „	1
193	Siemiginowska Marya, właścicielka dóbr, z córką i synem	z Jakubówki	Willa 3. Róż	3
194	Schreig Klara, kupcowa z córką	z Tarnopola	pod Łososiem	2
195	Pineles Beti, szynkarka	z Glinady	Hotel Vogla	1
196	Blass Chaje, żona żydowskiego nauczyciela, z córką	z Gere (Król. pol.)	„ „	2
197	Singer Pesel, córka kupca	z Chrzanowa	„ „	1
198	Kremerowa Stanisława, wdowa po inspektorze budownictwa	z Zakliczyna	pod Topolami	1
199	Borkowski Stanisław, przemysłowiec, z żoną i synem	z Warszawy	„ Zamkiem	3
200	Lisker Fani, żona kupca	z Łodzi (Król. pol.)	„ Trzema koronami	1
201	Kuncewicz Anna, córka obywatela	z Litwy gub. mińska	„ Pagatem	1
202	Michalewicz Matylda, żona urzędnika sądowego	z Bursztyna	„ „	1
203	Finkelstein Józef, przemysłowiec	z Werkolwic	Hotel Braun	1
204	Hopfenstand Adela, żona fabrykanta	z Tomaszowa	Willa Tatrzańska	1
205	Margulies Rosa, żona fabrykanta	„ „	„ „	1
206	Juwiler Ch., kupiec	z Warszawy	pod Turkiem	1
207	Grünszpan C., handlarz	„ „	„ „	1
208	Jaworska Wanda z Hrabiów Vitzthum, właciciełka dóbr.	ze Lwowa	pod Orłem 8, 0	1
209	Szyjewski Andrzej, dyrektor drukarni Związkowej	z Krakowa	u Dra Ebersa	1
210	Tokarzewska Salomea, żona rządcy	z Buska	w Łazienkach min. 13	1
211	Czarnecka Marya, żona zarządcy lasów	z Kruszelnicy	Willa 3. Róż	1
212	Juwiler Leie, żona kupca, z synem i służącym	z Warszawy	u Krumholza	3
213	Rapaport Sure, żona kupca, z córką	z Białegostoku	pod Trzema koronami	2
214	Grüner Sara, żona kupca	z Jarosławia	„ Góralem	1
215	Maciejowska Leonia, żona adwokata	z Sambora	Willa Tatrzańska	1
216	Lopacka Amalia, obywatelka, z córką	z Warszawy	pod Litwinką	2
217	Weitzmann Marya, żona kupca	„ „	„ „	1
218	Tomalikowa Barbara, obywatelka	z Wesołowa	„ Krakusem	1
219	Merczyńska Zofia, obywatelka	„ „	„ „	1
220	Hurwitz Dora, żona kupca	z Łodzi (Król. pol.)	„ Zamkiem 4	1
221	Baudich Walburga, c. k. telegrafistka	z Wiednia	Dom zdrojowy 2	1
222	Tworkowska Ludwika, właścicielka dóbr, z córkami, Maryą i Joanną	z Koweniec	Willa Ułana	3
223	Bąkowska Cecylia, wdowa po masarzu, z 2-giem dziaci	z Krakowa	Potok 9	3
224	Kawa Marta, córka urzędnika	z Wiednia	pod Złotą bramą	1
225	Zwierzyńska Marya, żona komisarza c. k. straży skarb., z córką	z Jaworowa	Willa Janiny	2
226	Gros Karola Lundenburg, doktorka filozofii	z Biały	Łazienki min. 1	1
227	Goldberg Eugenia, żona kupca	„ „	„ „ „	1
228	Greń Franciszek, c. y. oficyalista pocztowy z żoną	ze Lwowa	pod Kurkiem	2
229	Niedźwiecka Marya, żona prezydenta miasta	z Przedborza (Król. pol.)	„ Zamkiem 3	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
230	Witoszyński Edward, c. k. kancelista dóbr państwa	ze Lwowa	pod Zamkiem 4	1
231	Rosenkranz Izaak, nauczyciel żydowski	z N. Radomska (Kr. pol.)	u Isaaka Reicha	1
232	Wolf Samuel, kupiec, z żoną i dzieckiem	z Krakowa	Alfredówka	3
	Razem rodzin 88 osób 116			
	Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 28 osób 85			
	Suma poprzedniej listy rodzin 223 osób 426			
	Ogólna ilość od 15 Maja do 18 Czerwca 1893 r. rodzin 339 osób 627			

Uwaga. Wszelkie życzenia sprostowań uprasza się zgłaszać do Biura c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Treść numeru: Kalendarz. — Sprawozdanie c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy za sezon roku 1892 (Dokończenie). — Drobne wiadomości. — Pociągi osobowe kolei żelaznej państwowej. — Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej w Krynicy od d. 12 do 18 Czerwca 1893. — Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy. — III. Lista Gości zdrojowych w Krynicy przybyłych od 12 do 18 Czerwca 1893. — Ogłoszenia.

Odpowiedzialny redaktor Teodor Machalski. Z drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.